

Demirin esrarı

Her insanın T.C. numarası olduğu gibi, her bir elementin de kendine has bir atom numarası vardır. Bir kimyacı, elementlerin atom numaralarını bilirse, o elementin nasıl bir özelliğe sahip olduğunu bilebilir. Demirin atom numarası 26'dır, yani demirin çekirdeğinde 26 tane proton vardır.

Demir, Kur'ân'da "hadîd" ismi ile zikredilmektedir. Rakamlar icad edilmeden önce, her harfin bir ebced değeri vardı. Kur'ân'da geçen "hadîd" kelimesinin ebced değeri de 26'dır. (Ha: 8 + Dal: 4 + Yâ: 10 + Dal: 4 = 26)

Demir, sanayi ve ekonominin temelidir. Demirsiz bir hayat düşünülemez. Kanın temel maddesi, alyuvarlarda bulunan ve kana kırmızı rengini veren hemoglobine de, demir elementlerinden oluşmaktadır. Solunum yolu ile aldığımız oksijen ve dışarı verdiğimiz karbondioksit, kandaki demir sayesinde taşınır. Demir olmazsa soluk alamayız. Demir eksikliği, ciddi hastalıklara neden olmaktadır. Demirin boya sanayiinde, inşaat sektöründe ve teknolojiye çok geniş kullanım alanları vardır.

Allah, Hadid Suresinin 25. âyetinde, "Ve enzelna'l-hadîd" (Demiri indirdik) diyor. Fakat demir cevheri yerden çıkarılmaktadır.

Üç harfli "nezele" fiilinden dört harfli "enzele" fiili yapılmıştır. Arapçada "enzele" fiili if'al kalıbındadır. Bu kalıba giren fiillerin bazı özellikleri vardır. Üç harfli bir fiil dört harfli olup if'al kalıbına girerse, enzele gibi, ikram mânâsına gelir. Demek ki Allah, "demiri size ikram ettim" diyor adeta. İkram da, yukarıdan aşağıya doğru olur. Bu da "enzele" fiili ile ifade edilir. Ayrıca bu kalıba giren bir fiil, seyruret mânâsına da gelir. Bu manaya göre, bir şeyin elde edilmesi, o şeyin bir halden başka bir hale dönüşmesi ile olur demektir. Bu mânâyâ göre demir, cevher olarak yerden çıkartılır ve demir çelik tesislerinde demire dönüştürülür ve sonra çeşitli alaşımlar, boya maddeleri ve çelik gibi sanayi ürünleri oluşturulur. Bu kalıba giren bir fiil, haynuret mânâsına gelir ki, bu mânâyâ göre, o maddeden yapılacak nesnelere meydana gelişi yani zirveye çıkışının yakın olduğunu gösterir. Bütün silâhlar ve teknolojik maddeler hep demirden yapıldığına göre, hakiki mânâda demiri elde edenlerin, dünyaya hâkim olacağına ve zirveye çıkacaklarına bir işarettir. Bu kalıba giren fiilin bir mânâsı da vicdandır ki, "bulmak" mânâsındadır. Burada Allah adeta diyor ki: "Ben indirdim, sen de ara bul, çıkar al, dünyaya hâkim ol!" Bu kalıba giren bir fiil, kesret, yani çokluk mânâsını da ifade eder. O halde Allah, sanki mânen diyor ki: "Ey insanoğlu! Ben demiri size yetecek kadar çok yarattım, bütün ihtiyaçlarınızı karşılayabilirsiniz. Demir için, birbirinizle kavga yapmanıza gerek yoktur."

Bediüzzaman, “Kur’ân-ı Mucizülbeyan ‘Enzelnâ’ [İndirdik] kelimesiyle, demirdeki azîm ve çok ehemmiyetli nimet cihetini ihtar etmek için ‘Enzelnâ’ [İndirdik] demiş. Çünkü yalnız demirin zatını nazara vermiyor ki, ‘ihraç’ [kazarak çıkarmak] desin. Belki demirdeki nimet-i azîmeyi ve nev-i beşerin demire ne derece muhtaç olduğunu ihtar içindir. Nimet ciheti ise aşağıdan yukarıya çıkmıyor, belki rahmet hazinesinden geliyor. Rahmet hazinesi elbette âlî, yukarı ve mânen yüksek mertebededir. Elbette nimet yukarıdan aşağıyadır ve muhtaç olan beşerin mertebesi aşağıdadır. Elbette in’am [nimetlendirme], ihtiyacın mafevkindedir [üzerindedir]. Onun için nimetin hazine-i rahmetten beşerin ihtiyacına imdat için gelmesinin hak tâbiri ‘enzelnâ’dır, ‘ihraç’ değildir.” (Lem’alar, s. 615)

Bediüzzaman, “tedricî ihracât (kısım kısım çıkartmak) beşerin eli ile olduğu için, ‘ihraç’ kelimesi ihsan cihetini nazar-ı gaflete hissettirmez” (Age) diyor. Onun için ‘çıkarttık’ yerine ‘indirdik’ denilmiş.

Demir olmazsa idi, binalar kuramayacaktık. Çünkü inşaatta, demirden başka metaller kullanılamaz, her madde ısınınca genişir, soğuyunca büzüşür (su hariç) ve bütün elementlerin genişleme katsayıları farklıdır. Beton içindeki demirin uzama katsayısı betonla aynıdır. Bunun için, sıcaklığın ve soğuşun değişimi, binalara zarar vermez.

Kısaca demirin özellikleri saymakla bitmez, kitaplara da sığmaz. Her kelime, kullanıldığı yerde çok büyük mânâlar ifade ediyor, kelimeleri dikkatle incelemek lazım, eğer kelimeleri değiştirmeye kalkarsak mânânın ulviyetini bozmuş oluruz.